

Strategier för Juridiska fakulteten 2016 –2018

1 Övergripande ambition

Juridiska fakulteten ska vara en nationellt ledande och internationellt framstående fakultet avseende såväl rättsvetenskaplig forskning och undervisning som samverkan med det omgivande samhället. Dessa tre grenar av fakultetens verksamhet är sammanlänkade och förutsätter varandra.

Juridiska fakulteten är en kosmopolitisk huvudstadsfakultet med stort samhällsengagemang, vilket kommer till uttryck i all dess akademiska verksamhet. Juridiska fakultetens verksamhet präglas av dess närhet till central offentlig förvaltning och rättskipning, näringsliv, organisationer, ambassader och andra organ.

Juridiska fakulteten samarbetar med övriga fakulteter på Stockholms universitet samt andra universitet och lärosäten, såväl nationellt som internationellt.

Juridiska fakulteten arbetar aktivt för att främja jämställdhet och likabehandling samt för att verksamheten ska präglas av akademisk pluralism. Juridiska fakulteten ska utgöra en attraktiv arbets- och studiemiljö med hög tillgänglighet för alla och mångfald bland både studenter och anställda.

2 Forskning och forskarutbildning

Juridiska fakulteten ska prestera nationellt ledande och internationellt framstående forskning av hög kvalitet. Forskningens frihet ska karaktärisera det vetenskapliga arbetet. Den rättsvetenskapliga diskussionen ska vara livlig, öppen och ständigt pågående. Fakulteten

Juridiska fakultetsnämnden

ska verka för goda förutsättningar för innovativ forskning. Fakulteten ska främja bildandet av goda forskningsmiljöer med hög närvaro och ett ständigt pågående vetenskapligt samtal.

Den rättsvetenskapliga forskningen ska baseras på ett kritiskt förhållningsätt, som på vetenskaplig grund undersöker och ifrågasätter normer och strukturer. Den drar nytta av influenser från och samarbeten med andra vetenskapsområden, och bidrar även till utvecklingen av dessa. Ämnes- och disciplinöverskridande forskning och forskningssamarbeten ska därför uppmuntras.

Rättsvetenskapen står inför betydande utmaningar och blir allt viktigare för förståelsen av rätten och samhället. Rätten blir alltmer komplex genom bland annat europeisering och annan internationalisering, ökad rörlighet och kulturell pluralism, förändringar i medielandskapet och ökad granskning av rättsväsendet. Rättsvetenskapen utmanas också av en generell "juridifiering" av samhället kombinerad med ökad användning av ny teknik och alternativa former av reglering och tvistlösning.

Juridiska fakultetens forskning präglas av både bredd och spets. Bredd fordras för att försäkra en hållbar och robust forskarmiljö på fakulteten och för att utbildningen ska kunna vila på vetenskaplig grund. Spetsforskning skapar ny kunskap och nya insikter och är en förutsättning för att säkerställa en nationellt ledande och internationellt framstående position.

Fakulteten ska uppmuntra och stödja bildandet av forskningsgrupper. Redan idag bedrivs framgångsrik forskning inom ramen för olika institut, centra och andra former av forskargemenskaper som främjar forskningens kvalitet. Förutsättningarna för framgångsrik spetsforskning ökar med en kritisk massa av engagerade forskare med gemensamma forskningsintressen.

Fakulteten ska sträva efter mer sammanhängande forskningstid för fakultetens forskare och att de i större utsträckning samarbetar i projektform, med kollegor såväl inom som utanför fakulteten. Rättens ökande komplexitet betyder att nya metoder och nya kunskapsområden måste beaktas och utvecklas inom rättsvetenskapen. Detta fordrar mer sammanhängande tid för forskning liksom samarbete med andra discipliner. Samarbetet med forskare vid andra fakulteter på Stockholms universitet ska uppmuntras, bland annat inom det humanvetenskapliga området profilmråden (barns villkor & rättigheter; brott & straff; ekonomi & miljö; kulturarv, historiska artefakter & processer; normativitet, rätt & etik; språk & språkinläring; transnationalitet & migration; och välfärd & demokrati).

I takt med att rätten globaliseras måste också forskningen göra det. Fakulteten måste därför uppmuntra internationellt utbyte och samarbeten på alla nivåer, från forskningsvistelser på utländska universitet och besök av utländska forskare till anordnandet av internationella konferenser.

Fakulteten ska strategiskt använda sina interna ekonomiska medel och administrativa resurser för att främja forskning i projekt som är innovativa, gränsöverskridande eller internationellt inriktade samt för att uppmuntra ansökningar av externa medel. Fakulteten ska också se över meritvärderingssystemet för anställning, befordran och lönesättning, så att det uppmuntrar sådan innovativ och gränsöverskridande och internationellt inriktad forskning.

Rättsvetenskaplig forskning har hög samhällsrelevans, och dess resultat bör spridas till såväl andra forskare som det omgivande samhället. Det är också viktigt att resultaten av fakultetens forskning i större grad än hittills sprids internationellt och i fora som riktar sig till andra discipliner.

Forskarutbildningen ska ge doktoranderna en god grund för fortsatt vetenskaplig verksamhet. Den utgör grunden för den akademiska karriären och kan även leda till andra yrkeskarriärer. Doktoranderna ska under utbildningen delta i doktorandkurser som ger en bred och fördjupad rättsvetenskaplig grund och de ska socialiseras in i forskargemenskapen genom handledning, seminarier och annat utbyte med kollegor. För denna process har handledarna ett särskilt ansvar, som bör förtydligas, men doktorandernas utveckling bör också ses som en angelägenhet för varje seniorforskare i respektive ämne liksom för fakulteten i stort. För att kunna möta framtidens forskningsutmaningar måste doktoranderna lära sig att verka i en internationaliserad vetenskaplig miljö. Den höga kvaliteten på doktorsavhandlingar vid fakulteten ska bibehållas samtidigt som genomförandetiden kortas. Efter disputation ska det finnas goda möjligheter för villiga och lämpliga forskare att fortsätta sin vetenskapliga karriär, gärna vid andra svenska eller utländska lärosäten.

Åtgärder:

Juridiska fakulteten ska:

- uppmuntra bildandet, förvaltandet och utvecklandet av livskraftiga forskningsgrupper genom centra, nätverk eller andra former;
- utveckla organiseringen av fakultetens internationaliseringsarbete beträffande forskning och utbildning på forskarnivå;
- utveckla den fakultetsgemensamma seminarieserien i syfte att vidga det ämnesöverskridande samtalen och den allmänna vetenskapliga kompetensen;
- uppmuntra och stödja internationell publicering, bland annat genom att verka för ekonomiskt stöd till språkgranskning vid publicering på annat språk än svenska;
- stärka meritvärdet av deltagande i internationella lärar- och forskarutbyten under kortare eller längre perioder;
- förbättra förutsättningarna för samarbete med utländska forskare, bland annat genom att underlätta mottagandet och integreringen av utländska forskare och möjligheten att utse biträdande handledare från utländska universitet;

- försäkra en hög ambitions- och kvalitetsnivå på utbudet av doktorandkurser;
- införa obligatoriska moment om forskningsetik i forskarutbildningen;
- fortsätta arbetet med att förbättra förutsättningarna för handledning av doktorander, genom att intensiviera handledarutbildningen och handledarstödet, i enlighet med vägledningen för handledning samt införa handledarkollegier;
- utveckla systemet för kvalitetssäkring av samtliga utbildningsmål för forskarutbildningen;
- verka för att doktorsavhandlingarnas längd begränsas i syfte att korta genomförandetiden;
- verka för att antalet postdok- och andra juniora tjänster efter disputation ökas.

3 Utbildning på grund- och avancerad nivå

Alla utbildningar vid Juridiska fakulteten ska bedrivas med hög kvalitet, innehållsmässigt och pedagogiskt. Juristprogrammet ska vara nationellt ledande och magisterprogrammen ska vara internationellt framstående.

Vid fakulteten bedrivs akademisk professionsutbildning i juridik på rättsvetenskaplig grund, främst inom ramen för Juristprogrammet. Studenterna ska få fördjupade kunskaper i och förståelse för centrala nationella och internationella juridiska ämnen och dessas samhälleliga kontext. Studenterna ska vidare få en fördjupad förmåga i att använda olika tolknings- och tillämpningsmetoder inom juridiken, samt göra kvalificerade bedömningar av komplexa juridiska frågeställningar. Juristprogrammet ska präglas av kritiskt tänkande, garantera såväl bredd som spets och genomföras med en tydlig progressionstanke. De europeiska och internationella dimensionerna och rättsliga strukturerna i utbildningen ska tydliggöras och förstärkas.

Juristprogrammet ska förbli den centrala utbildningen på fakulteten, men utbildning ska även ges i form av magisterprogram, fristående kurser, kurser inom ramen för utbildningar vid andra fakulteter och inom lärarutbildningen, samt uppdragsutbildning.

Fakultetens rättsvetenskapliga och pedagogiska kompetens och styrka ska i större utsträckning än hittills komma studenterna till godo. Undervisningen ska bedrivas av lärare med olika erfarenhet och kompetens. Dock måste fakulteten på ett bättre sätt än hittills allokera lärarresurserna. Undervisningen ska huvudsakligen bedrivas av fast anställda, disputerade lärare, och kompletteras med undervisning av doktorander och framstående praktiker med expertkompetens. Denna utgångspunkt ska verka styrande för rekryteringen; fakulteten måste rekrytera lektorer för att säkra att den vetenskapliga kompetensen finns på samtliga obligatoriska kurser på Juristprogrammet. Fast anställda lärare ska ha ämnesspecifik kompetens, engagemang, pedagogisk utbildning och erfarenhet samt förmåga att reflektera teoretiskt över undervisningen och omsätta detta i den pedagogiska verksamheten. Fakulteten ska

även i fortsättningen utnyttja möjligheten att involvera externa lärare i undervisningen, men tydligare än hittills optimera utnyttjandet av deras erfarenhet och spetskompetens.

Utgångspunkten, att undervisningen huvudsakligen ska bedrivas av fast anställda, ska även styra utbudet av valbara kurser på avancerad nivå. Fakulteten ska säkra att dessa kurser huvudsakligen bemannas av lärare med vetenskaplig kompetens.

Juristprogrammet har genomgått en omfattande reform i syfte att förbättra utbildningens akademiska kvalitet och internationella dimension samt för att bättre tillgodose nya arbetsmarknadsbehov. Framöver ska Juridiska fakulteten utveckla och stärka sina pedagogiska metoder, inklusive examinationsformer. Studenterna ska genom olika pedagogiska medel tränas i kritiskt tänkande och argumentation, i sin förmåga att lösa juridiska problem samt i att uttrycka sig väl i tal och skrift. Fakulteten ska tydligare än hittills klargöra att utbildningen förutsätter aktivt och engagerat lärande på heltid, vilket innefattar såväl lärarledd undervisning som själv- och gruppstudier. Genom effektiva examinationsformer ska fakulteten säkra att samtliga godkända studenter når alla examensmål, samt säkra progression i utbildningen.

All undervisning ska bedrivas i ett klimat som främjar diskussion och kritiskt tänkande, i en miljö som verkar för jämställdhet, likabehandling och mångfald.

Juridiska fakulteten ska öka användningen av IT i undervisningen i syfte att utveckla undervisningsformer och lärandemiljöer, examinera mer effektivt och varierat samt bidra till ökad studieaktivitet.

Juridiska fakulteten ska främja satsningar för att bredda rekryteringen av studenter, bland annat genom att tillsammans med engagerade studenter sprida information om juridikstudier på gymnasieskolor i underrepresenterade områden.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- utveckla en effektiv kvalitetsgranskningsfunktion som säkrar kvaliteten på utbildning, dvs. att utbildning ges på vetenskaplig grund, att nationella examensmål uppfylls, att samtliga förväntade studieresultat examineras samt att progressionen på utbildningarna säkras;
- bilda ett kollegium av kursföreståndare som regelbundet träffas i syfte att samordna de obligatoriska kurserna på Juristprogrammet;
- bilda ett lärarkollegium som regelbundet träffas i syfte att diskutera frågor av pedagogisk relevans;
- utveckla en "Stockholmsmodell" för hur undervisning ska bedrivas (t.ex. gällande undervisningsformer, användandet av digitala medel, examination) och vilken

undervisning som ska bedrivas (vilka lärare som ska göra vad, vilket kursutbud som ska erbjudas);

- i all utbildning stärka studenternas färdighet och förmåga till kritiskt tänkande och argumentation samt examinera dessa färdigheter och förmågor;
- öka de internationella inslagen i Juristprogrammet;
- utveckla organiseringen av fakultetens internationaliseringsarbete beträffande utbildning på grund- och avancerade nivå;
- öka andelen disputerade lärare i undervisningen;
- tillse att samtliga fast anställda lärare genomgår högskolepedagogisk utbildning (deltagande i denna utbildning medför nedsättning av undervisningsskyldigheten);
- säkra möjligheten att examinera digitalt i stor skala;
- utvärdera Mångfaldsprojektet i syfte att effektivisera och om möjligt komplettera arbetet med att främja breddad rekrytering.

4 Samverkan med omgivande samhället

Juridiska fakulteten ska aktivt samverka med och vara synlig för det omgivande samhället, såväl nationellt som internationellt.

Juridiska fakultetens samhällsengagemang ska komma till uttryck genom medarbetarnas samverkan med det omgivande samhället och genom att praktiskt verksamma jurister och praktiker med annan relevant erfarenhet och kompetens involveras på olika sätt i den akademiska verksamheten. Tillvaratagandet av praktikers erfarenhet och kompetens syftar bland annat till att främja studenternas samhällsengagemang och möjligheter att, även utanför utbildningen, knyta kontakter med det praktiska yrkeslivet.

Juridiska fakultetens omfattande samverkan med det omgivande samhället märks till exempel genom det stora antalet remisser som fakulteten besvarar varje år, och genom forskares medverkan i statliga utredningar, deltagande i samhällsdebatten och samverkan med praktiker. Att Juridiska fakultetens verksamhet är samhällsrelaterad framgår inte bara av efterfrågan på den juridiska litteratur som produceras vid fakulteten, utan också av referenser i motivuttalanden, domar och myndighetsrapporter.

Engagemanget hos fakultetens medarbetare gentemot övriga samhället berikar såväl forskningen som utbildningen. Detta utbyte mellan fakulteten och det omgivande samhället ska dokumenteras och kommuniceras.

Juridiska fakulteten ska löpande utveckla sina former för att kommunicera i informationssamhället och sprida resultaten av sin verksamhet. Informationssamhället har förändrat förutsättningarna för samverkan med det omgivande samhället. Det är lättare att nå ut med forskning genom egna kanaler, liksom att utbyta erfarenheter och kunskap med forskare och andra.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- dokumentera fakultetens samverkan med det omgivande samhället, bland annat i verksamhetsberättelsen;
- kartlägga och utvärdera fakultetens inflytande på det omgivande samhället;
- inventera studenternas behov av att utanför utbildningen knyta kontakter med det praktiska yrkeslivet och hur det kan genomföras med hjälp av bland annat Arbetsmarknadsrådet och Juridiska föreningen;
- erbjuda fakultetens anställda medieträning

5 Rekrytering

För att kunna rekrytera kompetenta lärare och forskare, teknisk-administrativ personal och forskarstuderande måste fakulteten erbjuda en god arbetsmiljö och fungerande organisation.

Rekryteringen är avgörande för att uppnå ambitionen att vara en nationellt ledande och internationellt framstående fakultet. Fakultetens rekryterings- och anställningsprocesser måste därför vara effektiva och hålla hög kvalitet.

Lärare och forskare vid Juridiska fakulteten ska rekryteras genom breda och vid behov internationella utlysningar. Fakulteten ska rekrytera meriterade lärare och forskare som

- kan bidra till levande forskarmiljöer;
- är intresserade av undervisning och pedagogik; och
- vill verka för fakultetens utveckling samt engagera sig i fakultetens gemensamma intressen.

Fakulteten ska anta meriterade och lovande doktorander som bedöms kunna utvecklas till kompetenta forskare och lärare. Genom att uppmuntra begåvade studenter, även från hem utan akademiska traditioner, att söka forskarutbildningen kan fakulteten bidra till att bredda rekryteringsbasen.

Fakulteten är slutligen beroende av att Juridiska institutionen och fakultetskansliet rekryterar tekniskt-administrativ personal med hög kompetens och en stark servicekänsla.

Rekryteringen ska vara meritbaserad, och inom dessa ramar ska fakulteten aktivt arbeta för jämställdhet och mångfald samt uppmuntra rörlighet. Fakulteten värdesätter även åldersspridning bland anställda eftersom det bidrar till en dynamisk verksamhet där olika idéer kan mötas och brytas.

Fakulteten ska främja möjligheterna för pensionerade forskare att ha tillgång till universitetets forskningsinfrastruktur.

Fakulteten ska arbeta för att förbättra yngre forskares karriärvägar och främja deras mobilitet.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- utvärdera och vid behov revidera bedömningskriterierna vid anställning och befordran;
- utreda möjligheten att återkommande utlysa och finansiera postdok och annan anställning för nydisputerade;
- utreda möjligheten att initiera samarbete med andra svenska lärosäten för att öka tillgången på tjänster i början av karriären (postdok, biträdande lektorat) som incitament för snabbare doktorandprojekt samt för att uppmuntra rörlighet;
- utveckla organisering av och policy för fakultetens internationella rekryteringar, till exempel ifråga om utlysningar och språkkrav;
- genomföra informationsinsatser om utbildning på forskarnivå för studenter på Juristprogrammet.